

Beslutningsforslag nr. B 144. Fremsat den 3. marts 1987 af Birthe Hansen (SF), Ingerlise Koefoed (SF), Stillinger (SF), Ebba Strange (SF), Qvist Jørgensen (S), Søren Hansen (S) og Jimmy Stahr (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om oprettelse af et center for produktion og distribution af tidsskrifter til blinde og svagtseende

Folketinget opfordrer regeringen til at afsætte penge på de årlige finanslove til et tidsskriftcenter for blinde, svagtseende og andre læsehandicappede. Centret skal have følgende arbejdsopgaver:

1. Centret skal være kontaktled mellem udgivere af tidsskrifter og blinde m.v.
2. Centret skal producere og distribuere tidsskrifter i en lydbåndsudgave.
3. Centret skal udføre oplysningsvirksomhed om lydmaterialerne.

Bemærkninger til forslaget

Vort samfund, der er i en konstant forandringsproces, har gjort bl.a. tidsskrifter uundværlige for alle, der ønsker den nødvendige viden for at få medindflydelse på udviklingen. Samtidig er tidsskrifter med til formidling af kulturelle tilbud både til grupper med særinteresser og til de store grupper, der ønsker viden og kendskab til den folkelige kultur. Tidsskrifter er med deres tilbud og given plads både for eksperimenter og den kendte hverdag et centralt led i dansk kulturliv. Kvalitetsniveau og blivende værdi kan være meget forskelligt, men fælles for tidsskrifterne er aktualitet og formidling af ny viden og nye informationer.

Afskåret fra dette kulturtilbud er gruppen af blinde og andre, der ikke kan læse trykt tekst.

I princippet burde det naturligvis være således, at alle udgivere af tidsskrifter burde føle sig forpligtet til også at udsende en båndudgave til samme pris som den trykte. Men sådan er virkeligheden desværre ikke. Meget få private har forsøgt sig, og de offentlige udgivere har også være meget tilbageholdende hermed. Statens Informationstjeneste har ikke engang påtaget sig opgaven.

Forslagsstillerne mener, at det offentlige ved vedtagelsen af dette forslag muliggør ligestilling, således at blinde og svagtseende ikke fortsat fratages muligheden for indflydelse og medleven. Krav, man som samfundsborger har ret til at få opfyldt.

Den kendsgerning, at det foreslåede center skal koncentrere sin virksomhed om periodica medfører nogle enkle og regelrette arbejdsprocesser, som muliggør en rationel og økonomisk produktion.

Statens Bibliotek og Trykkeri for Blinde (SBTB) producerer for tiden 21 tidsskrifter og blade på kassettebånd og herudover et antal redigerede tidsskrifter, der indeholder stof fra et eller flere trykte tidsskrifter.

Der har de sidste år ikke været nævneværdig mulighed for at udvide SBTBs tilbud af tidsskrifter; enhver udvidelse ville ske på bekostning af anden produktion, f.eks. produktion af bøger.

Endelig har institutionen Kultur og Litteraturorientering for læsehændicappede (KLO) fremstillet en række tidsskrifter og pjecer på kassettebånd

med frivillige indlæsere. Til institutionens øvrige arbejde er der også alene anvendt frivillig, ulønnet arbejdskraft. Dette er en situation, som forslagsstillerne finder klart utilfredsstillende for brugerne, og derfor stilles der forslag om, at opgaven skal gøres permanent og finansieres med statsmidler.

Hvor stor en interesse der er for tidsskrifter på kassettebånd vides ikke nøjagtigt, men fra det gennemførte forsøg kan det ses, at interessen er til stede blandt læsehændicappede.

SBTB har opstillet et par regneeksempler på baggrund af et niveau, der er fastsat i forhold til omfanget af det forsøg, som er udført af KLO:

»1. Baseret på genbrug af kassettebåndene, dvs. at abonnenterne skal returnere bladene før modtagelse af næste nummer. Årlige driftsudgifter inkl. materialeudgifter, indlæsning, kopiering, distribution samt tilrettelægning og administration: 999.500 kr.

Hertil kommer anlægsudgifter, som omfatter: Lydstudier, optageudstyr, kopieringsanlæg til en samlet værdi af: 615.000 kr.

Drift plus afskrivninger af investeringer 15 pct. udgør: 1.091.500 kr. årligt.

2. Baseret på engangsbånd, som altså kan beholdes. Årlige driftsudgifter inkl. materialeudgifter, indlæsning, kopiering, distribution samt tilrettelægning og administration: 1.195.300 kr.

Hertil kommer samme investeringer som i eksempel 1: 615.000 kr. plus programmel til opkrævning af abonnementsbetaling: 25.000 kr., anlægsudgifter i alt: 640.000 kr.

Drift plus afskrivninger af investeringer 15 pct. udgør: 1.287.300 kr.

Eksempel 2 giver mulighed for opkrævning af abonnementsbetalinger hos brugerne, idet båndene jo kan beholdes. En skønsmæssig vurdering af indtægten giver herved: 30.000 numre a 12 kr. = 360.000 kr.

Denne abonnementsbetaling skal modregnes i udgifterne i eksempel 2, således at udgiften til drift og anlæg første år udgør: 1.475.300 kr.

Udgift til drift plus afskrivninger de følgende år: 927.300 kr.«

Forslagsstillerne forestiller sig, at blinde m.v. skal betale det samme for båndudgaven som for en

trykt udgave, samt at folkebibliotekerne skal kunne abonnere på samme betingelser.

Forslagets ikrafttræden er forudsat at være 1. januar 1988, da eventuelle ophavsretlige problemer skal undersøges.